

הספינה המעופפת

אגדה מאוקראינה

"מה לך ולנשף" אומרים האחים "איך תחגוג אצל הצאר. לך יפה רק לשכב על התנור!"
ההורים בירכו את הבנים הנבונים, אמא אפתה להם חלה לבנה, טיגנה חזירון... הם הלכו.

אומר הטפשון "אלך אחרי האחים. אני רוצה מאוד לראות את הנשף!"
אמא אומרת "זאבים יאכלו אתך בדרך.

בכפר אחד חיו זקן וזקנה. היו להם שלושה בנים, שניים נבונים והשלישי טפשון. את הנבונים ההורים אהבו מאוד, כל שבוע אמא נתנה להם בגדים נקיים ואת הטפשון כל הזמן נזפו, צחקו ממנו. אבל הטפשון לא נעלב. שכב על תנור בבגדים מלוכלכים ושר שירים. אם אמא נתנה לו לאכול – אכל, אם שכחה, לא שאל, נרדם רעב.
ופעם הגיעו חדשות לכפר. הצאר קורא לכל הנתינים שלו לנשף גדול. ואם מישהו יבוא לנשף בספינה מעופפת הצאר ימסור לו את בתו לאישה.

האחים הנבונים דיברו ביניהם "ספינה מעופפת אנו לא יודעים לבנות, אבל לנשף אצל הצאר נלך, אולי נראה דברים יפים, נאכל טוב."
והטפשון מבקש "קחו אותי אתכם."

"אני נסחב אחרי אחים שלי. מחפש את
מזלי."
"גם זו מלאכה" אומר הזקן "ובינתיים בוא
ונתיישב כאן, נאכל משהו. מה יש לך שם
בתרמיל?"

הנשף יהיה רק להם!"
אך הטפשון לא מוותר "אלך וזה הכל!"
אומרת לו אמא "לך ואל תחזור. שכח
שאתה הבן שלנו!"
היא שמה לטפשון לחם שחור מיובש
בתרמיל וגירשה אותו.
הטפשון הולך בדרך. פתאום מולו הולך
איש זקן – ראש לבן, זקן עד הברכיים.
"שלום סבא" אומר הטפשון.
"שלום בני."
"לאן דרכך?"
"אני מטייל בעולם הרחב, עוזר לאנשים
טובים לצאת מצרותיהם. ואתה לאן?"
"אני הולך לנשף של הצאר. אומרים
שהצאר ייתן את בתו לזה שיבוא בספינה
מעופפת."
"ואתה יכול לבנות ספינה כזו?"
"לא" ענה הטפשון "איפה לי לזה!"
"אז למה לך ללכת לשם?"

הטפשון לא חשב הרבה, קפץ לספינה וזו התחילה לעוף כאילו רק חיכתה לו. עף הטפשון תחת העננים, עף ומביט על הארץ. והנה רואה – על הארץ שוכב אדם עם אוזן אחת צמודה לקרקע.

הטפשון הוריד אליו את הספינה.
"שלום איש טוב!"
"שלום, אדם צעיר."
"מה מעשך? למה אתה מקשיב?"
"אני מקשיב איך האנשים באים ומתאספים לנשף של הצאר."
"ולאן אתה רוצה להגיע."

"אוי סבא" אומר הטפשון "אצלי רק לחם שחור, ישן. כזה לא תרצה לאכול."
"תוציא אותו, נראה."
הטפשון ניגש לתרמיל ומוצא שם חלה, לבנה ורכה, כזו שרק אדונים יכולים לאכול. הוא הופתע מאוד והזקן רק חייך. הם אכלו, נחו, הסבא הודה לטפשון על האירוח ואומר לו "לך עכשיו ליער. בחר לך עץ אלון עבה, תכה בו שלוש פעמים בגרזן ושכב לישון. כשתתעורר הספינה תהיה מוכנה. שב בה ועוף לנשף הצאר. אבל זכור להזמין עליה את כל מי שתפגוש בדרך!"
הטפשון הודה לזקן והמשיך בדרכו ביער. שם מצא עץ אלון גדול, נתן לו שלוש מכות בגרזן ונשכב לישון בצילו. וכשתעורר עמדה לידו ספינה מעופפת זהובה, בעלת תורני כסף ומפרשי משי, שהרוח ניפחה אותם כבר.

שלק. הרי לא רואים כל חיה סביב.
"אתם לא רואים ואני רואה."
"איפה?"
"פסיון יושב על ענף יבש, מאה קילומטר
מכאן. רציתי לצוד אותו."

"גם כן לשם, לצאר."
"אז בוא אלי, אסיע אתך."
עלה האיש על הספינה והם עפו הלאה.
עפו, עפו וראו בדרך אדם. הוא קופץ על
רגל אחת והשנייה קשורה לו לאוזן.
"שלום, איש טוב!"
"שלום אנשים טובים."
"מדוע אתה קופץ על רגל אחת?"
"אני איש מהיר ריצה" אומר ההוא "אם
אשחרר את הרגל תוך שנייה אסובב את
כל הארץ."
"ולאן דרכך?"
"לנשף של הצאר."
"אז בוא אתנו, גם אנחנו לשם."
האצן עלה והם המשיכו לעוף.
עפו, עפו והנה רואים – קשת עומד
בשדה, מותח את מיתר הקשת, מכוון
אותה אבל סביב לא נראת כל חיה.
"שלום, איש טוב. לאן אתה מכוון את החץ

"מה אתה מחפש, סבא?"
"אני מחפש מקור מים לשתייה."
"הרי האגם ממש לפניך."
"אלה מים ללגימה אחת ואני צמא מאוד.
לא מספיק לי."
"עלה אלינו על ספינה."
עלה השתיין והם המשיכו לעוף עד שראו
חייל שנשא חבירת זרדים יבשים.
"לאן אתה הולך עם הזרדים?"
"ליער."
"מה, חסרים זרדים ביער?"
"הזרדים שלי מיוחדים. אם תפזר אותם,
מיד יופיע לפניך חיל מזוין שלם."
"עלה אלינו לספינה. תטוס איתנו."
עלה החייל.
לא לקח זמן רב והם הגיעו לארמון הצאר.
ושם בחצר עומדים שולחנות, דודים
רותחים, אוכל מתבשל, מטגן. תאכל כמה
שתרצה! ואנשים סביב – מחצית המדינה

"עזוב את הפסיון, בוא אתנו."
עלה הצייד והם המשיכו. המשיכו ובדרך
ראו איש עם שק מלא לחם. עצרו ושאלו
"לאן דרכך, איש טוב?"
"לנשף של הצאר."
"ולשם מה הלחם? אתה חושב שאין לחם
אצל הצאר?"
"הלחם של הצאר
יספיק לי על שן
אחת. ובלחם
שבשק אוכל
להתקיים."
"אז תעלה על
הספינה."
הזללן עלה והם
המשיכו. ראו אגם
בעמק ולידו עומד
זקן ומחפש דבר
מה.

בה!" ואומר "באת על ספינה מעופפת
ואמסור לך את בתי לאישה, אך קודם
תביא לי מים חיים מקצה העולם. ומהר.
תביא כל עוד האורחים שלי יושבים ליד
השלחנות. לא תצליח, חרב על צווארך!"

הגיעה. זקנים וצעירים, עניים ועשירים,
אדונים ופשוטי העם. וגם אחים של
הטפשון שם.
הטפשון הוריד את הספינה המעופפת
ממש תחת החלון של הצאר. הצאר רואה
ומשתומם "חשבתי שעל הספינה
המעופפת יגיע נסיך מעבר לים והנה הגיע
אדם פשוט. משהו משונה כאן. הרי לא
יתכן שאיכר פשוט יגיע בספינת זהב."
הצאר יצא מהארמון ושואל "מי הגיע על
הספינה הזו?"

הטפשון יצא קדימה "אני הגעתי, הוד
הצאר. והנה החברים שלי. אני רוצה
לשאת את הצארינה."
הצאר מביט על הבחור וראה שהמעיל
שלו – טלאי על טלאי, מכנסיים קרועים,
רגליים יחפות. הצאר חושב "לא, לא אתן
את בתי לבחור פשוט ומרופט כזה. מה
לעשות? אתן לו משימה שלא יוכל לעמוד

נשכב ונרדם חזק.
בארמון החגיגה כבר מסתיימת והוא לא
בא. חושב הטפשוון "האצן נעלם!" ואז
האיש השומע למרחקים שם את אוזנו
לאדמה ואומר לטפשוון "אל תדאג. הוא חי
ובריא, רק נרדם ליד הטחנה ושכח על
הכל. אני שומע את הנחירה שלו."

"איך נעיר אותו?"
אומר לו הצייד "אני רואה אותו. תכף
יתעורר." הוא שם חץ על הקשת, ירה
ופגע ישר בטחנה. האצן התעורר, עשה
שני צעדים והביא מים חיים כשהאורחים
עוד יושבים ליד השלחנות.
הטפשוון מסר מים חיים לצאר וזה נותן לו
משימה חדשה. "יחד עם החברים שלך
תאכלו תוך שעתיים תריסר פרים צלויים
ותריסר כיכרות לחם ותשתו ארבעים
חביות בירה. רק אז תקבל את בתי. לא
תגמור את הכל לאכול, חרבי על צווארך!"

נבהל הטפשוון והלך לחברים מיואש. לא
אוכל, לא שותה.
"מה אתך?" שואל אותו האצן. והטפשוון
מספר.
אומר האצן "אביא את המים, אל תדאג."
הוא שחרר את הרגל השנייה מהאוזן, תוך
דקה היה כבר בקצה העולם. שם ראה
טחנה, טוחנת מים חיים. שאב האצן מים
חיים ואז חשב "יש לי עוד הרבה זמן. שם
כולם עוד חוגגים ולא מהר יקומו
מהשולחנות. אשכב ליד הטחנה ואשן
קצת."

הטפשון חשב. מאין לו לקחת צבא? ואז
בא אליו החייל מהספינה. "אל דאגה" אמר
"אטפל בכך."

הם יצאו לשדה. שם פיזר החייל את
הזרדים שלו ומיד קם צבא גדול. אחפה
גדוד? חיל שלם!
בבוקר הוביל הטפשון את החיל שלו תחת
חלונות של הצאר. תופים רועמים,
חצוצרות מנגנות. הצאר נבהל. "מה זה?
למה העירו אותי?"
עונים לו המשרתים "את הצבא הביא

הטפשון הוריד את ראשו "הרי בבת אחת
לא אוכל לאכול אפילו כיכר לחם אחת ועוד
כל הבירה הזו לשתות."
אמרו לו הזללן והשתיין "אל תדאג. נאכל
ונשתה הכל."
המשרתים הביאו בשר של תריסר פרים
צלויים ותריסר כיכרות לחם, גלגלו
ארבעים חביות בירה. הזללן והשתיין
ניגשו לשלחן וגמר הכל ומהר. רק עצמות
נשארו וחביות ריקות. והם אומרים "הצאר
מארח בקמצנות. לא נותן מספיק אוכל
ומשקה."
הצאר התחיל עכשיו לדאוג ממש. מה
לעשות. "נחוץ לי צבא. תעמידו תחת
החלון שלי מחר בבוקר גדוד חיילים
מזוינים היטב. נלחם בחבורה הזו
שהבחור הביא על הספינה המעופפת."
ובעצמו חושב "איך הבחור הפשוט ישיג
צבא כדי להתמודד עם זה שלי."

האיכר הזה שבא על הספינה המעופפת.
הסתכל הצאר דרך החלון אבל את
הטפשון קשה היה לו להכיר. הוא רוכב על
סוס, לבוש בגדי אלוף! בחור יפה, גבוה.
בת הצאר רק ראתה אותו, מיד התאהבה
בו.

"הנה הבעל שאני רוצה. בחור יפה."
נערכה מסיבת חתונה. מסיבה כזו שעשן
התרומם עד השמיים. אני שם הייתי, יין
מתוק שתיתי. טיפטף לי על צוואר ובפי לא
נשאר.